

Dankwoord

Een proefschrift schrijf je niet alleen, daar heb je hulp bij nodig. Gelukkig heb ik die hulp in vele vormen mogen ontvangen en daar ben ik zeer dankbaar voor. Een aantal mensen wil ik uiteraard wel in het bijzonder noemen, aangezien hun rol voor de totstandkoming van dit proefschrift onmisbaar is geweest.

In de eerste plaats wil ik Patrick Bindels bedanken. Toen ik in 2011 nog aan je vroeg of het realistisch was om te promoveren en gelijktijdig een duo-praktijk te beginnen, zei je: "Dan zal je hard moeten werken, maar dan gaat het wel lukken." Nou, daar heb je geen woord te veel of te weinig mee gezegd... Toch kijk ik terug op een goede en bovenal hele leerzame tijd. Jouw bijdrage was daarbij onmisbaar. Gedurende het gehele promotietraject was jij altijd een zeer stabiele factor en heb je mij die sturing gegeven die ik nodig had. Vooral de snelheid waarmee jij mijn manuscripten van goed en opbouwend commentaar retour zond, heb ik altijd enorm gewaardeerd. Ik ben zeer dankbaar dat jij mij als promotor hebt willen begeleiden en dat je tot het allerlaatst kritisch bent gebleven.

Heleen Moed was één van mijn initiële copromotoren. Gedurende de eerste twee jaar van dit traject was je een collega om op terug te kunnen vallen. Je was laagdrempelig te benaderen en hebt mij, gedurende de tijd dat je nog in het Erasmus MC werkte, vaak met praktische raad bijgestaan. Sinds de verhuizing naar het NA-gebouw heb ik eigenlijk mijn eerste copromotor, Arthur Bohnen, pas echt leren kennen. Jouw enorme methodologische kennis, scherpe inzichten en waardevolle aanvullingen op mijn manuscripten hebben mij enorm geholpen. Hoewel onze overleggen vaak met een korte vraag begonnen, eindigden ze stevast in 'dokterspraat'. Als laatste in dit rijtje natuurlijk mijn tweede copromotor Mark Nielen. Ik heb heel wat dagen in Utrecht versleten waarbij ik bezig was de NIVEL-database in mijn vingers te krijgen. De ene dag ging dat succesvoller dan de andere. In die periode heb je mij die sturing gegeven die ik nodig had om *zelfstandig* verder te komen. Daar heb ik enorm veel van geleerd. Daarnaast was jouw bijdrage in de laatste fase van dit promotietraject ook van grote waarde.

Naast Patrick, Heleen, Arthur en Mark wil ik ook nog vijf andere coauteurs bedanken voor hun bijdrage. In de eerste plaats Wichor Bramer voor zijn essentiële bijdrage aan de ontwikkeling van het huisartsenzoekfilter. Ook jouw specialistische hulp bij de zorgvuldige totstandkoming van de zoekstrategieën voor de systematische reviews waren voor mij onmisbaar en buitengewoon efficiënt. Ten tweede Floris van de Laar, jouw voorbereidend werk voor het huisartsenfilter zorgde voor een belangrijke bijdrage bij de snelle totstandkoming van ons huisartsenzoekfilter. Bij het schrijven van de 'NIVEL-stukken' was ook de bijdrage van Joke Korevaar van grote

toegevoegde waarde. Jouw frisse blik bracht de focus van de stukken terug als ik 10 richtingen tegelijk opging. Elvira van Alphen heb ik als keuzestudent mede mogen begeleiden. Jouw inzet was enorm en heeft de ISAAC-review mogelijk gemaakt, samen met de hulp van Nadine Rasenberg. Als laatste wil ik Jorien Wartna bedanken. Door vanaf de zijlijn mee te mogen kijken bij jouw trial, heb ik zeer veel mogen leren over de vele uitdagingen die bij de uitvoering van een trial op het pad komen van een onderzoeker.

Graag wil ik ook de leden van de leescommissie: prof.dr. J.H. Raat, prof.dr. J. van der Lei en prof.dr. F.G. Schellevis bedanken voor het lezen en beoordelen van mijn proefschrift.

Ook Lorraine Visser, Samana Jamsheed, Inge Spronk, Irina Stirbu-Wagner, Petra ten Veen, Rodrigo Davids, Karin Hek, Lucas van der Hoek, Magdalena Murawska, Nicole Erler, Hans van der Putten, Nannette Groenendal, Marlies Luiten en René Suurland hebben ieder op hun manier een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit proefschrift. In het bijzonder dank aan Hendrik Bouw, mijn oude tekenleraar van de middelbare school, voor de prachtige en treffende illustraties in dit proefschrift. Ze zijn niet alleen verfraaiend voor het proefschrift, ze helpen ook daadwerkelijk de boodschap beter over te brengen. Ik kijk met zeer veel plezier terug op alle gesprekken die we hebben mogen voeren.

Werkplezier krijg je voor een heel groot deel door de collegae met wie je mag samenwerken en ik had geluk om in 'het kippenhok' te mogen zitten. Maar ook vele andere collegae van de afdeling huisartsgeneeskunde hebben een aanzienlijke bijdrage geleverd aan mijn werkplezier. Met een hoop medepromovendi heb ik leuke contacten opgebouwd en goede gesprekken mogen voeren. En ik neem mijn pet af voor het doorzettingsvermogen dat sommigen van jullie hebben laten zien in de afgelopen jaren, juist op momenten dat alles (wetenschappelijk) tegen lijkt te zitten. Dat doorzettingsvermogen gaat jullie nog heel ver brengen!

Mijn academische hart ligt ook bij het studentenonderwijs. Het is een fantastische club mensen waar ik mee samenwerk. Nurcan, Melanie, Lex, Gijs, Evelien, Anneke, Wendy, Carolien, Marleen, Sander en alle docenten die hier een bijdrage aan leveren, heel veel dank. Jullie geven me veel energie en ik kijk er naar uit om het onderwijs samen met jullie verder te mogen blijven verbeteren.

Ook mijn opleiders Marco en Guus wil ik hier noemen. Jullie hebben mij beiden enthousiast gemaakt voor het klinische deel van het huisartsgeneeskundige vak.

Marco (en natuurlijk ook alle andere collegae uit Nieuw-Beijerland), ik kijk met veel plezier terug op mijn tijd in de Hoeksche Waard. Ik heb erg veel van je mogen leren, vooral ten aanzien van het toepassen van medische kennis in de dagelijkse praktijk en het leren inschatten van risico's. Guus, jouw plotselinge overlijden vorig jaar heeft een enorme indruk op mij en vele anderen gemaakt. Jouw uitbundige lach, jouw zorgzaamheid, jouw grote hart voor de patiënten, jouw collegialiteit, jouw uitgestoken hand, ik zal het nooit vergeten. We missen je nog iedere dag.

En dan mijn collegae van het Carnissehuis. Dank voor de fijne samenwerking ondanks de rumoerige tijd waar we als centrum in hebben gezeten. Mijn werk op de praktijk gaf mij toch vaak de energie die ik nodig had om door te gaan met mijn promotieonderzoek. In het bijzonder wil ik natuurlijk Martine bedanken. In 2012 zijn we samen gestart met onze huisartsenpraktijk en wat heb ik je leren waarderen! Jouw volhardendheid heeft onze praktijk heel veel opgeleverd. De ruimte die je mij op het einde hebt gegeven om mijn promotie af te ronden was cruciaal. Heel veel dank voor alles! Je bent meer dan een goede dokter!

Lieve Anneke en Henk-Jan. Sinds 2010 hebben we heel wat lief en leed gedeeld tijdens onze intervisie. Ik kijk altijd uit naar onze diners. Ik ben blij jullie als collegae, maar bovenal als vrienden te mogen hebben. Jullie hebben in de afgelopen jaren meerdere keren mijn grenzen goed weten te bewaken als dat nodig was.

Ook wil ik hier mijn paranimfen bedanken. Joost, jij bent mijn oudste academische vriend. Samen hebben wij in Utrecht de cursus 'medische ethiek' gevolgd, jij als aankomend theoloog en ik als aankomend arts. Ik ben blij met onze lange vriendschap en de vele goede gesprekken. Johan, als dispuutsgenoot heb ik je leren kennen tijdens mijn studententijd. Een tijd waarin je als mens gevormd wordt en waarin je hechte vriendschappen opbouwt voor de rest van je leven. Ik heb je in de loop van de jaren leren kennen als een zeer integer en betrokken persoon. Ik ben dankbaar om jou als trouwe vriend te mogen hebben.

Waar sta je zonder familie en goede vrienden. Nergens! Zonder nu mensen bij naam te noemen, wil ik een ieder van jullie uit de grond van mijn hart danken voor jullie interesse, betrokkenheid en mentale support. In de loop van je leven bouw je waardevolle vriendschappen op. Dat gebeurt al op de basisschool, maar ook tijdens de middelbare school, gesprekskringen van de kerk, reis naar Oxford, studie, studentenleven, beroepsopleiding, werk in de huisartsenpraktijk en dit promotieonderzoek. Het is van levensbelang om een groep mensen om je heen te hebben die je door dik en dun steunen en waar je op terug kunt vallen als het

nodig is. Soms voor een luisterend oor, soms voor een zeil- of motortochtje of een gezellig etentje.

Thomas, weet dat ik als broer en vriend ongelofelijk trots op je ben. Toen jij besloot te kiezen voor een ander carrièrepad heb ik je bewonderd. Het toont moed om zo'n keuze te maken en vergt een enorm doorzettingsvermogen om dat tot een succesvol einde te brengen. En dat is gelukt! Weet dat ik er altijd voor je ben.

Lieve pap en mam, wat ben ik gezegend met zulke lieve en betrokken ouders. Jullie zijn er altijd en onvoorwaardelijk voor me geweest en hebben mij gedurende mijn hele leven op een geweldige manier weten te stimuleren. Niet door te pushen, maar juist door een voorbeeld voor mij te zijn in de manier waarop jullie zelf in het leven staan. Jullie hebben mij daarbij altijd alle vrijheid gegeven, zodat ik zelf mijn eigen keuzes kon en mocht maken.

En tot slot lieve Chantal. Het valt niet in woorden uit te drukken wat jij voor mij betekent. Jouw doorzettingsvermogen: indrukwekkend. Jouw betrokkenheid: hartverwarmend. Jouw geduld (met mij): eindeloos. Jouw zorgzaamheid: onmisbaar. Jouw liefde: van levensbelang. Ik hoop van harte dat we net zo gelukkig blijven als we nu met elkaar zijn en ik kijk uit naar ieder moment dat ik samen met je mag zijn.